

Informacioni sistem cirkulacije biblioteke

1. OPIS

U današnjem digitalnom dobu, biblioteke se oslanjaju na informacione sisteme kako bi unapredile efikasnost i olakšale upravljanje svojim resursima. Informacioni sistem cirkulacije biblioteke je sveobuhvatno rešenje koje podržava različite ključne funkcionalnosti biblioteke i pruža korisnicima praktičan i siguran pristup resursima biblioteke.

Sistem omogućuje biblioteci upravljanje kompletnim fondom knjiga. Pomoću ovog sistema biblioteka može da evidentira svoje članove i upravlja njihovim članarinama, kao i knjigama koje su članovi zadužili.

Najčešće ovi sistemi omogućavaju pogled na analitiku i mesečne finansije.

Kako bi se osigurala sigurnost podataka, informacioni sistem cirkulacije biblioteke ima integrisane mehanizme zaštite podataka. Prikupljeni podaci o korisnicima, knjigama i transakcijama se čuvaju sigurno i pristup imaju samo ovlašćene osobe.

2. SPECIFIKACIJA ZAHTEVA

2.1. Korisnici sistema

Sistem obuhvata evidenciju četiri tipa korisnika. Svi tipovi korisnika imaju različite funkcionalnosti unutar sistema:

- Bibliotekar - upravljanja članarima, pozajmnicama i rezervacijama
- Specijalizovani bibliotekar – pored mogućnosti običnog bibliotekara on upravlja fondom knjiga
- Upravnik – vodi računa o ograncima biblioteke, upravljanja zaposlenima i nadzire celi sistem
- Korisnik – ima pregled fonda knjiga kao i korišćenje usluga biblioteke

2.2. Funkcionalni zahtevi

- ❖ Funkcionalnosti za sve korisnike (registrovane i neregistrovane)

- Pregled fonda i naslova
- Pregled najčitanijih naslova
- Prijava na sistem
- ❖ Funkcionalnosti za članove
 - Rezervisanje naslova
 - Iznajmljivanje dostupnih naslova
 - Vraćanje primeraka
 - Uvid u prethodne pozajmice i rezervacije
 - Pregled članarine
- ❖ Funkcionalnosti za običnog bibliotekara
 - Registrovanje članova
 - Produžavanje članarina
 - Odobravanje rezervacije
 - Potvrda pozajmice
 - Prihvatanje vraćenih knjiga
 - Ažuriranje statusa primerka
 - Izricanje kazne i opomene
 - Generisanje izveštaja o primercima koji nisu vraćeni
- ❖ Funkcionalnosti za specijalizovanog bibliotekara
 - Dodavanje knjiga u fond
 - Ažuriranje postojećih naslova
- ❖ Funkcionalnosti za upravnika
 - Raspoređuje zaposlene po ograncima
 - Otvaranje i zatvaranje ogranaka
 - Pregled finansijskog izveštaja za određenu smenu ili dan
 - Dodavanje novih bibliotekara
- ❖ Sistemske funkcionalnosti
 - Slanje opomena članu
 - Obaveštavanje članova o dostupnosti naslova

2.2 Nefunkcionalni zahtevi

Nefunkcionalni zahtevi su zahtjevi koji se odnose na karakteristike sistema koje nisu direktno vezane za njegovu funkcionalnost, već na ostale aspekte kao što su performanse, sigurnost, upotrebljivost, skalabilnost itd. U slučaju informacionog sistema cirkulacije biblioteke, neki od mogućih nefunkcionalnih zahtjeva mogu uključivati:

1. Performanse: Sistem treba da pruža brze odgovore na zahtjeve korisnika, kao što je brzo učitavanje stranica, pretraživanje i izdavanje knjiga.
2. Sigurnost: Sistem treba da osigura sigurnost podataka korisnika i zaštiti privatnost. To može uključivati upotrebu enkripcije, autentifikaciju korisnika, pristup samo ovlaštenim korisnicima i zaštitu od zlonamernih napada.
3. Upotrebljivost: Sistem treba da bude intuitivan i jednostavan za korištenje, kako za bibliotekare tako i za korisnike. Treba voditi računa o jasnom prikazu informacija, lakom navigacijom i korisničkom iskustvu.

4. Pouzdanost: Sistem treba da bude stabilan i pouzdan, bez čestih kvarova ili prekida rada. Treba voditi računa o backup-u podataka i mehanizmima oporavka u slučaju grešaka.
5. Skalabilnost: Sistem treba da bude skalabilan, što znači da treba biti sposoban da se nosi sa porastom broja korisnika i povećanjem obima podataka bez gubitka performansi.
6. Integracija: Sistem treba biti sposoban za integraciju sa drugim sistemima ili servisima, kao što su platni sistemi, druge bibliotečke platforme ili eksterni izvori podataka.
7. Održivost: Sistem treba da bude održiv u smislu lakoće održavanja, ažuriranja i prilagođavanja promjenama u zahtjevima ili tehnologijama.
8. Raspoloživost: Sistem treba da bude raspoloživ 24 sata dnevno tokom čitave godinu osim u terminima zakazanog održavanja sistema